

систем, здатних запобігати можливим небезпекам, є одним із способів покращити економічну безпеку [1].

Варто відзначити, що фінансово-економічна безпека компанії є складною системою, яка складається з певних внутрішніх елементів, які спрямовані на забезпечення ефективного використання ресурсів компанією за кожним напрямом її діяльності. Таким чином, ми вважаємо, що будь-яку безпеку, в тому числі фінансово-економічну, слід розглядати через її функціональні елементи. Це дозволяє: відстежувати фактори, які впливають на стан фінансово-економічної безпеки загалом; вивчати процеси, які впливають на забезпечення фінансово-економічної безпеки; аналізувати розподіл і використання ресурсів підприємства; вивчати економічні показники, які показують рівень забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Під час реалізації фінансово-економічних інтересів сучасних підприємств щодо забезпечення ефективності їх діяльності слід враховувати такі загрози: низький рівень фінансування науково-технічних робіт; недостатній розвиток інфраструктури трансферу технологій; зниження експорту та зростання імпорту наукоємних товарів; і низький рівень інформаційної безпеки та інфраструктури [2].

Конкретні варіанти забезпечення фінансово-економічної безпеки обираються відповідно до стратегічних цілей компанії, поточного фінансового стану та наявних ресурсів (трудових, фінансових, інформаційних тощо). Розмаїття методів дозволяє створити унікальну комбінацію заходів, які сприятиме досягненню стану захищеності економічних інтересів суб'єкта господарювання відповідно до особливостей його функціонування, оточуючого середовища та визначених векторів розвитку.

Список використаних джерел:

1. Гнатенко В. Загрози економічній безпеці в умовах сучасності. *Public administration aspects*. 2021. № 9 (1). С. 55–62.
2. Петренко К.В., Микитюк О.П., Кравченко Т.В. Системоутворюючі чинники економічної безпеки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2017. № 27. С. 80–83. URL: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/27-1-2017/20.pdf> (дата звернення: 10.12.2023).

ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ

А. О. НОВОСЕЛЕЦЬКА, аспірант

Національний університет «Острозька академія»

Одним із найбільш прибуткових і ризикових видів бізнесу є страхування. Останнім часом спостерігається тенденція до скорочення кількості страхових компаній. Це призведе до посилення концентрації, монополізації та конкуренції між сильними гравцями на страховому ринку. Визначення ступеня управління конкурентоспроможністю страховиків, а також їхніх конкурентних переваг і

факторів, що формують їхню позицію на ринку, є особливо важливими в сучасних умовах.

Кожен страховик створює свою конкурентну позицію під час боротьби. Ця позиція є місцем, у якому він знаходиться у порівнянні зі своїми конкурентами. Конкурентні переваги страхової компанії – це важливі характеристики послуги чи діяльності, які відрізняють її від інших і мотивують клієнтів співпрацювати з нею. Ці переваги мають вирішальний вплив на конкурентну позицію страхової компанії.

В розвинутих економіках сформовані на ринку страхування ресурси спрямовуються у розвиток економіки держави, зокрема в інвестиційні проекти, на підтримку пріоритетних сфер і галузей. Натомість в Україні досі залишаються невідпрацьованими механізми розміщення страхових ресурсів, які розміщуються нераціонально та не сприяють розвитку економіки держави [1; 2].

Для вирішення цієї проблеми в державі мають бути оприлюднені низка інвестиційних та інноваційних проектів, впровадження яких гарантуватиметься державою, а страхові компанії вкладатимуть в такі проекти мобілізовані кошти, очікуючи їх ефективного використання та примноження.

Наявність можливостей для надання страхових послуг, яким потенційні страховики нададуть пріоритет послугам компаній-конкурентів, які задовільняють попит на страховому ринку та забезпечать успішне функціонування компанії в довгостроковій перспективі, називається конкурентоспроможністю страхових компаній.

Умовами для підвищення рівня конкурентоспроможності страхових компаній України є такі:

1. Удосконалення законодавчої бази для розвитку страхування в Україні відповідно до стандартів ЄС;
2. Інформація про види страхування та переваги страхового ринку;
3. Посилений державний контроль над діяльністю страхових компаній, щоб запобігти шахрайству страховиків;
4. Удосконалення законодавчого поля з метою забезпечення захисту інтересів страховиків;
5. Залучення українських страхових ринків до глобальної мережі страховиків;
6. Зростаюча конкуренція між страховиками.

Страхування в Україні ще на стадії поступового інтеграції в глобальний страховий ринок. Якщо розглянути стан страхового ринку, можна побачити кілька переваг, але також кілька недоліків. Частка страхування у ВВП країни невелика, а темпи росту страхової галузі значно нижчі, ніж темпи росту економіки в цілому. Але загалом у страховій галузі України великий потенціал для розвитку, і основним завданням уряду є створення можливостей для розвитку страхового бізнесу та підвищення рівня конкурентоспроможності страховиків.

Список використаних джерел:

1. Стратегія розвитку фінансового розвитку України до 2025. Звіт про реалізацію за 2021 р. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku-7686>.

2. Звіт з реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України до 2025 року за 2021 рік. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-z-realizatsiyi-strategiyi-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do2025-roku-za-2021-rik>.

КЛАСТЕРИ ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРИСКОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

П. Т. БУБЕНКО, доктор економічних наук, професор
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України

Кластерна форма організації господарської діяльності при безумовному дотриманні усіх необхідних атрибутів створення та функціонування сучасних кластерних мереж, здатна принципово змінити сутність і зміст регіональної інноваційної політики. Саме тому зусилля територіальних владних структур повинні бути спрямовані не на підтримку окремих підприємств і галузей, а на створення та дієву підтримку інституціональних умов для розвитку взаємовідносин між усіма учасниками кластерних утворень.

Детальне ознайомлення з проблематикою зазначеного напрямку діяльності дозволяє автору сформулювати актуальну проблему - реалізація ефективної кластерної політики та запуск процесів кластеризації на інноваційній основі вимагає відповідного організаційного проектування та дієвої регіональної підтримки.

Дослідженню важливих проблем, пов'язаних з інноваційним розвитком регіональної економіки, пошуку ефективних форм його територіальної організації, формування мережових зон інноваційного зростання окремих територій (регіонів) присвячені наукові праці таких вчених як А. Льош, А. Маршалл, М. Портер, П. Кругман, М. Войнаренко, М. Кизим та інших.

Разом з тим, як наука, так і господарська практика не стоять на місці, тому багато теоретико-практичних уявлень минулого потребують свого трактування до вимог сьогодення, і з огляду на це – метою є дослідження особливостей процесів кластеризації у взаємозв'язку з територіальним інноваційним розвитком.

Як підтверджує світова теорія і практика, кластерний підхід стає сьогодні не лише засобом досягнення цілей економічної політики (структурні зміни, підвищення конкурентоспроможності, посилення інноваційної спрямованості тощо), але й дієвим інструментом територіального розвитку, індикаторами якого є виступають збільшення рівня зайнятості, заробітної плати, підвищення стійкості й конкурентоздатності регіонального виробництва [1-4].

Кластерна модель розвитку, тим більше в умовах війни, має стати панівною в Україні, забезпечуючи важливий перехід від галузевої моделі функціонування